

The role of elegant prose-allegory, fake (fictional) biographical works in Koryo literature

Iroda GAFFOROVA¹

Samarkand State Institute of Foreign Languages

ARTICLE INFO

Article history:

Received September 2023

Received in revised form

15 September 2023

Accepted 25 October 2023

Available online

15 December 2023

Keywords:

metaphor,
Korean literature,
allegory,
plastic art,
fake (textile) biography,
Denga story,
square hole.

ABSTRACT

This article talks about the first stages of the historical development of Korean literature. It focused on the literary epic traditions and values that prevailed in this period, as well as the review of legends and narratives written about the founders of the state. Details are also given of the fake biographies that were popular at the time. In particular, the metaphorical works "Bamboo Lady" and "Dengue Story", which are unique works of elegant prose-allegory of Koryo period literature were analyzed.

2181-1415/© 2023 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol4-iss9/S-pp7-14>

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Nafis nasr-allegoriya, soxta (to'qima) biografik asarlarning koreya adabiyotida tutgan o'рни

ANNOTATSIYA

Kalit so'zlar:

metafora,
koreys adabiyoti,
allegoriya,
plastika san'ati,
soxta (to'qima) biografiya,
"Denga haqida hikoyat",
"kvadrat teshik".

Ushbu maqolada Koreya adabiyotining ilk tarixiy taraqqiyot bosqichlari xususida so'z boradi. Bunda ushbu davrda hukm surgan adabiy epik an'ana va qadriyatlar, davlat asoschilari haqida yozilgan afsona va rivoyatlar sharhlari keltirilgan. O'sha davrlarda mash'hur bo'lgan soxta to'qima biografiyalar haqida ham batafsil ma'lumotlar berilgan. Jumladan, Koryo davr adabiyotining nafis nasr – allegoriyaning noyob asarlari hisoblangan "Bambuk xonim" va "Denga haqida hikoyat" metaforik asarlari tahlil qilingan.

¹ Student, Faculty of Oriental Languages, Samarkand State Institute of Foreign Languages.

Роль изящной прозы-аллегии, фальшивых (вымышленных) биографических произведений в корейской литературе

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

метафора,
корейская литература,
аллегория,
пластическое искусство,
фальшивая
(вымышленная)
биография,
«История о Денге»,
«квадратная дыра».

В статье освещаются начальные этапы исторического развития корейской литературы. Основное внимание уделено литературно-эпическим традициям и ценностям, которые доминировали в данном периоде, а также представлен обзор легенд и повествований о основателях государства. Рассматриваются также фальшивые биографии, популярные в ту эпоху. Отдельное внимание уделяется метафорическим произведениям, таким как «Бамбуковая дама» и «История о Денге», которые являются выдающимися образцами аллегорической прозы литературы периода Корё.

Uzoq Sharq xalqlari adabiyotining shakllanish va rivojlanish tarixi geografik oʻrni va tarixiy rivojlanish jarayoni tufayli tashqi omillar taʼsiridan ancha chetda qolgan mamlakatlar milliy adabiyotlarining shakllanish jarayonini tadqiq qilish uchun juda noyob mavzuga ega. Koʻpgina boshqa milliy adabiyotlardan farqli oʻlaroq koreys adabiyoti bunga yaqqol misol boʻla oladi. Ushbu xalq adabiyoti oʻzining oʻziga xos xususiyatlari, qissa janrida yaratilgan asarlari, nasr hamda boshqa turda yaratilib, koreys xalqining ogʻizdan ogʻizga ardoqlanib oʻtib kelgan xyanga kabi janrlar orasida nafis nasr- allegoriya ham muhim ahamiyatga egadir.

Iosif Aleksandrovich Brodskiy aytganidek: “Adabiyot oʻtmishda, hozirgi zamonda va kelajakda inson hayotida mavjud boʻlgan muammolarning ommaviy hal etilishi borasida qilinayotgan saʼy harakatlar sirasida duch kelinadigan har qanday xastalikning eng ishonchli davosidir”.

Allegoriya – bu adabiy vosita boʻlib, unda ramzlar, tasvirlar va metaforalar yordamida yashirin, chuqurroq maʼno nazarda tutiladi. Dunyoning boshqa adabiyotlarida boʻlgani kabi koreys adabiyotida ham ushbu janr keng foydalaniladi. U koʻplab buyuk adabiy asarlarning oʻziga xos belgilaridan biridir. Asrlar va madaniyatlar davomida yozuvchilar inson hayoti va turli yerdagi sinovlar va qiyinchiliklar, ostida diniy eʼtiqodga intilish haqida koʻplab ramziy xabarlarni yetkazganlar. Biroq, bu allegorik xabarlar, shunga qaramay, turli xil zamonaviy fikrlash va til usullarini qoʻzgʻatuvchi koʻplab konseptual metaforalar bilan chambarchas bogʻliqdir. “Allegoriya” adabiy atamasi lotincha “allegoria” soʻzidan kelib chiqqan boʻlib, “asl til”, “tilning asli” degan maʼnolarni anglatadi va taqdim etilgan soʻzlarni aniq tushunish ortida yashirin yoki sirli maʼnoni bildiruvchi nutqni ifodalaydi. Allegoriyani universal tushunish oson emas, chunki u nisbatan sodda, ammo tushunarsiz izohdir yoki u maʼlum bir mavzu yoki davr bilan cheklanib, allegoriyaning jihatlarini kuzatadi. Allegoriya taʼrifiga oid noaniqlik allegoriyaga nisbatan noaniqlikni keltirib chiqaradi, negaki, ushbu tushuncha atrofidagi chalkashliklarning sabablari xilma-xildir. Birinchidan, allegoriyaning asosiy tushunchalari oʻtmish va hozirgi zamon orqali, allegoriya qanday belgilanishini kuzatish orqali umumlashtiriladi. Qolaversa, allegoriya

asosini tashkil etuvchi elementlardan kelib chiqib, ritorika, shaxslashtirish va plastika san'atida allegoriyaning jihati ham ko'rib chiqiladi.

Ana shu jihatlariga to'xtalib, allegoriyaning fundamental tuzilishi tahlil qilinadi va shu asosda allegoriya tushunchasi asos bo'ladi. Allegoriyalar an'anaviy tarzda (yarim yashirin) yoki yashirin ma'nolarni ramziy figuralar, harakatlar, tasvirlar yoki birgalikda axloqiy, ma'naviy yoki siyosiy xabarlarini keltirib chiqaradigan hodisalar orqali yetkazadigan adabiy asarlar sifatida tasniflanadi. Aksariyat allegorik xabarlar kengaytirilgan metafora yordamida ifodalanadi. Unda butun hikoya ramziy hayotiy mavzularni (masalan, o'z hayotini qanday yashash kerak) uyg'otish uchun metaforik manba maydonini taqdim etadi va rivojlantiradi. Allegoriya inson bilimining asosiy xususiyati bo'lib, unda biz doimo mavhum, barqaror ramziy mavzular bilan bevosita bu yerda va hozir o'rtasidagi turli xil aloqalarni qidiramiz. Ushbu ramziy mavzularning takrorlanishi metaforik, chuqur gavdalangan va ko'plab effektiv va hissiy ma'nolarni, estetik reaksiyalarni keltirib chiqaradigan boy, rang-barang semantik tarmoqlarni yaratadi. Adabiyotning mashhur allegorik asarlari ko'plab madaniyatlarning inson ongi hayotning kengroq, ekzistensial mavzulari haqida qanday fikr yurita olishini, odamlarni oddiy va favqulodda vaziyatlarda tasvirlashini ko'rsatadi.

Adabiy allegoriyalarning diqqat markazida inson sayohatlari bo'lib, unda odamlar mavhum, ba'zan diniy yoki ma'naviy g'oyalarni ramziy ravishda ifodalovchi ma'lum jismoniy joylarga erishishga intiladi va ko'pincha kuzatiladi. Bu kuzatish allegoriyaning psixologik motivlariga birinchi muhim ma'lumot beradi. Odamlar turli xil hayotiy vaziyatlarga duch kelganda, ular metaforik fikrlashga ega. Tushunish qiyin bo'lgan vaziyatlarga duch kelganimizda metafora juda muhim va mavhum hayotiy voqealar va tushunchalarni aniqroq ma'noda tushunishga imkon beradi. Bizga eng tanish bo'lgan va mavhum tushunchalarni tushunishga yordam beradigan asosiy narsa inson tanasi bo'lib, u ko'plab fikrlash metaforalarida yoki konseptual metaforalarda muhim manba bo'lib xizmat qiladi.

Soxta biografiyalar (yoki allegoriyalar) koreys adabiyotidagi yangi va juda muhim hodisadir. U badiiy fantastika uchun ongli muhit bo'lib, narsalar, o'simliklar, hayvonlar soxta (to'qima) biografiyaning qahramonlari bo'lib xizmat qiladi. Tarixiy-adabiy uyushmalar qahramonlar va voqealarni tasvirlashning asosiy tamoyili sifatida qo'llaniladi. Dastlabki allegoriyalar va ularning mualliflari: Lim Chxun(XII asr oxiri)ning "Denga haqida hikoyat" va "Kuksun haqida qissa", Li Gyuboning "O'qituvchi vinosi", Li Gok(1298-1351)ning "Bambuk xonim". Allegoriya asosan ajoyib yozuvchilar va rassomlar tomonidan ramziy xabarlarini yetkazish uchun ishlatiladigan adabiy vosita sifatida o'rganiladi, bu orqali insonlar hayotida duch keladigan muammolarni yaxshiroq tushunishlari mumkin.

Aksariyat allegoriyalar asosiy hayotiy mavzularga, jumladan, ularning najotga bo'lgan istaklariga qaratilgan. Ilmiy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, oddiy odamlar oddiy va murakkab allegorik ertaklarni tushunishga qodir va ma'lum sharoitlarda buyuk san'at asarlari allegoriya orqali bilvosita ifodalangan muhimroq hayotiy saboqlarni shakllantirishlari mumkin. Shuni ham aytib o'tish joizki, allegoriya shunchaki adabiy hodisa emas, u har kuni odamlar kundalik hayotidagi qiyin to'siqlar haqida gapirganda, kundalik nutqning ma'lum jihatlarida o'z-o'zidan paydo bo'luvchi hodisadir.

Koryo davrida (918-1392) koreys konfutsiychilik va buddaviylik ruhida yozilgan hikoya va qissa, matal, xalq og'zaki ijodi tom ma'noda juda yuksak darajada rivojlandi.

Adabiyotda yangi janr - allegoriya va soxta (to'qima) biografiyalarning tug'ilishi asosan, xitoy adabiyotiga borib taqaladi. Xususan, allegoriyaning asoschisi Lim Chxunning "공방전" ("Denga haqida hikoyat"), "국순전" ("Kuksun haqida qissa") nomli hikoyalari allegoriyaning yirik namunalari bo'lsa, Li Gyuboning "국선생전" ("Kuksun ustoz") hikoyasida ijtimoiy hayotning qoralanishi to'g'risida muhokamalar, Li Gokning "죽부인전" ("Bambukxonim") hikoyasida esa jamiyatdan qochgan qahramon kabi timsollar allegorik usulda tasvirlangan. Shu o'rinda Lim Chxunning ijodi bilan tanishadigan bo'lsak, u Uijong hududida tug'ilgan bo'lib (1149-1182), 30 yoshgacha yashagan deb taxmin qilish mumkin. Yoshligidan Lim Chxun konfutsiychilik madaniyati va adabiyoti orqali muvaffaqiyatni himoya qilgan va Mushin qo'zg'olonigacha allaqachon katta shuhrat qozongan. Keyin u 20 yoshga to'lganida Musinranni uchratib butun oila muammoga duch keladi.

Koryo sulolasi davrida davlat xizmatchilari va yuqori martabali amaldorlarga munosib xizmatlari bilan to'langan yerlar ham tortib olinadi. Bulardan esa Lim Chxun qochib qutulib, tirik qoladi. Kegyong hududida 5yil yashiringanidan so'ng, u oilasi bilan Yeongnam viloyatiga qochib ketadi. U yerda esa taxminan 7 yil yashaydi. Bunday sharoitning o'rtasida hukumatdan mansab so'rab, xat yozib, yordam so'raydi. Biroq oxir-oqibat u maqsadiga erisha olmay, umidsizlik va faqirlikda sarson-sargardon yurib, erta vafot etadi. Garchi Lim Chxun oxir-oqibat hukumat lavozimiga yetib bormagan bo'lsa-da, u haqiqatni tan olish munosabatida konfutsiy olimi sifatida voqelik nuqtai nazarini saqlab qoldi. O'sha vaqtlarda Li Inno va boshqa do'stlari bilan may ichib vaqtini o'tkazib, zamonning adolatsizliklaridan norozi bo'lishardi. Bu orada u buyuk intilishlarini adabiyotda ifodalay boshladi.

Lim chxunning she'riyati juda ham nasrga ega, bu uning real qiziqishini shunchalik ochib beradiki, uning hayoti adabiyotda deyarli amaliy tavsifini topgan. Xususan, uning "공방전" ("Denga haqida hikoyat") va "국순전" ("Kuksun haqida qissa") hikoyalari koreys adabiyotida birinchi darajali timsoliy asarlar bo'lib, ular zamonning adolatsizligi va buzuqligini metaforik tarzda tanqid qiladi, shuningdek, xizmatkor o'z zimmasiga olishi kerak bo'lgan burchlari haqida tayyor bayonot ham hisoblanadi.

Uning mashhur "Denga haqida hikoyat"ini tahlil qiladigan bo'lsak, "bog'ich" laqabli Dengani Kunfan – "kvadrat teshik" deya chaqirishgan ekan. Uning bobosi esa qadim zamonlardan beri Shouyanshan nomli tog'ning g'orida yolg'iz yashab, hech qachon ko'rinmagan va xalqqa xizmat ham qilmagan ekan. Garchi u hali qattiq va pechda tozalanmagan bo'lsa-da, Xuan-di davriga kelib insonlar uni asta-sekin yuzaga chiqara boshlashibdi. Bir kuni podshoh o'z huzurida temirchidan Denganing bobosiga baho berishini so'rabdi. Shunda temirchi ham uni tog'ning ichidan olinganini, unga biroz ishlov berish yo'lida qozonda eritib, bolg'a bilan urilib, yaltiratib pardozi berilsa uning tabiiy xossalarini ko'rish mumkinligini ta'kidlabdi. Shu fursatdan boshlab Denganing bobosini butun dunyo taniydigan bo'libdi. Denganing otasi – Tanga esa Chjou sulolasi hukmronligi davrida soliq ishlarini boshqarishga erishibdi. Denganing ko'rinishi esa ichdan to'rtburchak bo'lgan yumaloq shaklda bo'lib, inson ehtiyojlari va turli o'zgarishlarga moslashgan ekan.

Xan sulolasi davriga kelib Denga jarchi xizmatini qilibdi. Podsho Pi o'zini imperator kabi tutib, tanga zarb eta boshlaganida Denga undan foydalanish maqsadida u bilan birga

hamkorlik qila boshlabdi. Tabiatan juda ochko'z va g'alamis bo'lgan Denga podsho tomonidan "Xalqni boyituvchi knyaz" unvoniga erishibdi. "Tuz va temir boshqaruvchisining yordamchisi" bo'lgan "Teshik" laqabli Kun Dengaga xizmatkor bo'libdi. Ochko'z Denga g'azna boshqaruvchisi bo'lgan paytlarida og'ir tangalarni ham yengil tangalarning vazni bilan bir vaznga solishni odat qilib olibdi. Davlatning iqtisodiyotini rivojlantirish eski tartib qoidalarida emas, balki faqat qoliplash va quyish usullaridan qidirish zarur deb hisoblar, davlatda narxlarni ham oshirib, ham tushirar, faqatgina ayirboshlash mahsulotlarni qadrlidi deb o'ylar ekan. Uning "dehqonchilikni tark etib, savdo-sotiqning ortidan quvish kerak" kabi da'vatlari qishloq xo'jaligini butunlay barbod bo'lishiga olib kelibdi.

Bularning oldini olmoqchi bo'lgan saroy a'yonlari podshohga arz qilishar, lekin podshoh ularning birorta ham gapiga quloq solmas ekan. Boylikdan ko'zlari ko'r bo'la boshlagan Denga davlatda poraxo'rlik, tartibsizliklar kelib chiqishining sababchisiga aylanibdi. Mamlakat tepasiga qirol Yuan-di kelgach, saroy maslahatchilarining fikrlariga qo'shib, Dengani o'z lavozimidan mahrum qilibdi. Shunda u o'z xizmatkorlariga bu joylarda bosh olib ketishini, baliq tutib, sharob sotib olishini, dengiz savdogarlari bilan birga ketishini va bularni hech bir yuksak lavozimga ham alishmasligini ta'kidlagan edi. Vaqtlar o'tgach, Denganing o'limidan so'ng, unga imperator farmoni bilan saroy maslahatchisi va kichik g'aznachining yordamchisi unvoni berilibdi. "Olovli Sunn" sulolasi davomchisi bo'lgan Shen-szun davrida Van Anshi davlat lavozimiga erishgach, Xitoyda tartibsizliklar yuzaga kelib, nochorlik ortib boraveribdi. Bosh vazir lavozimidagi Sima Guan Su Shini qayta ishga olishni taklif etibdi. Shundan so'ng Denga izdoshlari birin-ketin kamaya boshlabdi. Uning o'g'li Yumaloqni xalq qoralab, qatl ettiribdi.

Shu o'rinda muallif deydi, "Davlat xizmatida bo'la turib ham o'zining manfaatini ustun qo'ygan insonni yaxshi inson deyish mumkinmi? Axir Denganing fikri-hayoli qonun va podshohni aldashda bo'ldi-ku. Podshoh uni o'ziga yaqin tutib, iltifotlar ko'rsatdi. Bular uchun Denga podshohga yordam berishi, uni xavf-xatardan asrash, unga berilayotgan e'tiborlarga javoban minnatdorchilik bildirishi kerak edi. Aksincha u Piga qirolikni o'zlashtirishda yordam berib, o'ziga o'xshagan buzg'unchi maqsadlilarni atrofiga to'pladi. Lekin uning vafotidan keyin ham "Olovli Sunn" davrida izdoshlari yanada faollashdi. Ular pulga mehr qo'yganlarni hokimiyat sari tortib, mehnatkash insonlarga esa faqat fitna uyushtirdilar. Imperator Yuan-di Gun Yuening maslahatiga ko'ra, Denganing tarafdorlarini o'ldirib yuborganida edi, bunday qiyinchilik va musibatlarni biroz bo'lsa-da oldini olishning imkoni bo'lar edi. Ammo qirol bularga parvo qilmasdan, daromadlar bilan ham qiziqmay qo'ygan edi. Vaholanki, undan keyin necha yuz yillar o'tib ham bu ishlar to'xtamadi. Aslida ogohlantirish maqsadida haqiqatni gapirgan inson esa oqibatda o'z so'zlariga ishonchsizlikdan aziyat chekdi".

Bu allegorik hikoyani o'qir ekanmiz hayotdagi adolatsizliklar, boylik uchun o'z manfaatlarini xalq manfaatlaridan ustun qo'yuvchi insonlar yo'q emasligi, rostini bila turib ham haqiqatni aytgan odamlar nohaq bo'lganliklarini, bir yoqadan bosh chiqarib harakat qilinsa muammolar osongina hal etilishini va albatta, adolat bir kun qaror topishini bilib olish mumkin ekan. Asar bosh qahramoni Denga insoniyat hayotidagi ochko'z, xudbin inson timsolida obrazlangan. Bu esa o'sha davrlarda Xitoy hamda Koreyaning aholisi adolatsizlik, nohaqlik, ochlik va tartibsizlikdan aziyat chekkanini hikoyadagi xalq obrazida ham bilib olish mumkin. Umumiy qilib aytadigan bo'lsak, Lim Chxunning "Denga haqida hikoyat"i o'sha davrning adolatsizligi-yu qirollarning qo'g'irchoq qirol bo'lganliklarini

metaforik tarzda ifodalash maqsadida yaratilgan allegoriyaning yirik va hanuzgacha mashhur asari bo'lib kelmoqda.

Sanab o'tganimizdek Lim Chxun va Li Gyuboning asarlari allegoriyaning eng yuqori cho'qqilari bo'lsa, ular orasida Li Gokning “죽부인전” (“Bambukxonim”) hikoyasi ham alohida ahamiyatga egadir. Koreys adabiyotining yirik namoyondasi hisoblangan Li Gok (1298-1351) 1317-yili Kojagvadan o'tgach Yemungvan senzurasiga aylandi. Yuan sulolasidan keyin 1332-yilda (ya'ni, qirol Chungsuk qayta tiklanganining ilk yillarida) u Chondonsong shahrining boshlig'i etib saylandi. Hukumat amaldorlari u qilgan chora-tadbirlardan qoyil qoldi.

Konfutsiychilik mafkurasining haqiqiy muammolariga faol qarshi chiqdi. Biroq uning ideali tanazzulga uchragan Koryo aristokratik rejimida amalga oshirilmadi. Bu holat esa uning ijodiyotidagi bir qancha she'rlarida yaxshi aks ettirilgan. “죽부인전” (“Bambukxonim”) va shunga o'xshash ko'pgina hikoyalari Koryo sulolasi davrida Xitoy bilan madaniy almashinuvning o'ziga xos jihatlarini ko'rsatib bergan. Hikoya bilan tanishib chiqadigan bo'lsak, Bambuk xonim Bambuklar urug'idan bo'lib, uning laqabi Tayanch bo'lgan ekan. Veyshuy daryosi bo'yida o'sgan xonim Szyantaygunga xizmat qilgan, Yosh Bambuk urug'idan tarqalgan, Ulkan Bambukning qizi bo'lgan ekan. Uning ajdodlari musiqani juda yaxshi tushungani uchun nay bo'lib xizmat qilishgan. Ilgari Yosh Bambuk Kunlun tog'laridan sharqqa kelib qolgan ekan. Podsho Fu-si davrida Teri bilan birgalikda yozuv ishlarini boshqarib, bu borada ulkan yutuqlarga erishgan. Avlodlari esa uning naslini davom ettirib, tarixchilar bo'lib yetishibdilar.

Li Sining yozishicha, Sin kulfatlari paytida konfutsiychilarni tiriklayin yerga ko'mish boshlanibdi. Shu tariqa Yosh Bambuk urug'i ancha siyraklashib qolibdi. Xan davriga kelib, Qog'oz yozuvni mukammal o'rganibdi va Mo'yqalamni o'ziga og'diribdi. Ammo bu Qog'oz o'z davrida tuhmatchi sifatida dovrug' qozongan ekan. U bilan do'st tutingan Bambukning rostgo'yli unga hech yoqmas ekan. Shu sababdan ham uni yo'q qilishda Qurtdan foydalanibdi. Chjou sulolasi davrida esa Bambuk avlodlari ulg'ayibdilar. Ularning orasida Qarmoq dastasi ham bo'lib, u Taygun bilan birga Veyshuy daryosi bo'yida baliq ovlar ekan. Taygun Venvanga ustoz bo'libdi. Qarmoq dastasini unutmagan Taygun unga Veyshuy daryosi qirg'oqlarini mulk qilib beribdi. Shuning uchun ham Bambukning avlodlari Veyshuy daryosi bo'ylarida o'sgan ekan. Qarmoq dastasining avlodlari doirasi ancha kengayib, Mayda va Yirik Bambukka aylanishibdi. Ular ham harbiy, ham noharbiy xizmatlarni yaxshi bajarishgan ekan. Shuning uchun ularni marosimlarga va musiqa chalishga taklif qilisharkan. Butun sulola orasida faqatgina Bambuk Gan tabiatan odamovi bo'lib, o'qishni, mehnat qilishni istamas ekan. Shunday bo'lsa ham Ulkan Bambukdek o'g'ilni o'stirgan ekan.

Ulkan Bambukning yolg'iz ukasi bo'lib, uning ismi Yirik Bambuk ekan. Aka-uka halol va rostgo'yli bilan dovrug' qozonishgan ekan. “Do'stimsiz bir kun ham yashay olmayman!” deydi Van Szi-yu u bilan yaxshi do'st bo'lgan ekan. Szi-yu ham o'zi rostgo'y bo'lib, faqat rostgo'ylar bilan do'st tutingan ekan. Bambuk xonim Ulkan Bambuk va Sariq nilufar gulining qizi bo'lgan ekan. Ular bilan bir mahallada Badkirdor degan kimsa ham yashagan ekan. U bir she'r yozib, Bambuk xonimga taqdim etibdi. “Erkaklar va ayollar bir-biriga o'xshashmaydi, ammo, sha'n barchaga birdek qadrlidir. Uni bir marta sindirsang, qayta tiklay olmaysan!” deya bitilgan she'rni o'qib, Bambuk xonimning jahli chiqibdi. Badkirdorni esa o'z huzuridan haydab yuboribdi.

Vaqtlar o'tgach, Bambuk xonimga Qayrag'och sovchi yuboribdi. Bambuk xonimning ota-onasi Knyaz Qayrag'ochning xulq atvorini ularning oilasiga mos kelishini ta'kidlashibdi va to'yga rozi bo'lishibdi. Vaqtlar o'tgani sari Bambuk xonim juda ham aqlli, xulq-atvorli ayol bo'lib boribdi. Og'ir paytlarda u eriga iroda namunasi bo'libdi. Olxo'ri Mey va Olxo'ri Li ismli amaldorlariga Bambuk xonimning ishonchi baland ekan. Tongda va oydin kechalarda Shamol bilan vaqt o'tkazib, she'rlar aytar, Yomg'ir bilan shivirlashib o'tirishar ekan. "Uning nozik qaddi-qomatini mo'yqalam bilan chizib bo'lmaydi! Men, qiziqarli hikoyalarning nomunosib havaskori, Bambukni mahorat bilan madh etgan Ven Yuy-ke va Su Szi-chjan kabi, ajdodlarga dur, inju sifatida yetkazish uchun uning chiroyini vasf etishga harakat qildim", deb yozadi yozuvchi Li Gok. Bambuk xonim va uning turmush o'rtog'i Qayrag'och bilan orasidagi yosh farqi o'n sakkiz yosh ekan. Janob Qayrag'och umrboqiy ajdodlarga taqlid qilib, Guchenshan tog'iga yo'l olibdi. Ammo u yerda toshga aylangan Qayrag'och uyga qaytib kelmabdi. Beva qolgan Bambuk xonim esa kunlarini yolg'iz o'tkazar, yuragi g'amga to'lib ketganidan o'zini tuta olmay qolibdi va mayga ruju qo'yibdi. Muallifning fikricha, beshinchi oyning o'n uchinchi sanasi - "bambuk qulmog'i kuni" da Bambuk xonim gultuvakka ko'chib o'tgani va tinimsiz mayxo'rlik qilgani, buning natijasida esa u qaqshoqlik kasaliga yo'liqib, avvalgi chiroyini yo'qotgani ma'lum ekan.

Bambuk xonim garchi o'zining gavdasini tik tutib tura olmasa-da, yaxshi fazilatlarini yo'qotmagan ekan. Zamondoshlari uni doim maqtashar, uch viloyat hokimi janob Bambuk esa uning hayotiy yo'lini o'z solnomalarida qayd etib, "sodiq rafiq" degan unvonni berishgan ekan. Tarixchilarning fikricha, Bambuk xonim va uning ajdodlari juda yaxshi fazilat va iste'dodga ega bo'lishgan ekan. Bambuk xonimning donoligi ham, uning ajdodlarining yaxshi xulq-atvorlari ham butun dunyoda madh etilgan ekan. Uning umr yo'ldoshi Janob Qayrag'och ham yaxshi inson bo'lib, ularning oilasi odamlar e'tirofida bo'lgan ekan. Ammo, ular o'zlaridan nasl qoldirmasdan vafot etgani achinarli holdir. "Osmon yo'llarini tushunish mumkin emas, deb bejiz aytishmagan!", deya ta'kidlaydi yozuvchi.

Ushbu kurs ishini yozish jarayonida Koreya adabiyoti, tarixi va madaniyatini tadqiq qilish orqali mazkur mamlakatning murakkab tarixini, koreyslarning uzoq tarixiy davr bilan bog'liq bo'lgan dunyoqarashi va tafakkur tarzini, ularning erkinlikka intiluvchi ruhi hamda mehnatsevarligini, iste'dodi va erishgan yutuqlarini yoritishga harakat qildik. Qolaversa, bu davr adabiyotining nafis nasr – allegoriyaning noyob hisoblangan "Bambuk xonim" va "Denga haqida hikoyat" metaforik asarlari o'zining tarixni yoritishdagi ahamiyati xususida tahlil va tadqiqot ishlari ham olib borildi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Cho, Tong-il. Koreys, Sharqiy Osiyo va jahon adabiyotining o'zaro bog'liq masalalari. Paju-si: Jimoondang, 2006.
2. Kim, Kichung. Klassik koreys adabiyotiga kirish: hyanggadan p'ansorigacha. Osiyo madaniyatidagi yangi tadqiqotlar. Armonk, NY: ME Sharpe.
3. Kim, Xŭng-gyu va Robert Fouzer. Koreys adabiyotini tushunish. Osiyo madaniyatidagi yangi tadqiqotlar. Armonk, NY: ME Sharpe, 1997.
4. Li, Piter H. Koreys adabiyoti tarixi. Kembrij: Kembrij universiteti nashriyoti, 2003.
5. Li, Piter H. An'anaviy koreys she'riyatining Kolumbiya antologiyasi. Osiyo klassikalaridan tarjimalar. Nyu-York: Kolumbiya universiteti nashriyoti,

6. Li, Younghee. *Mafkura, madaniyat va Xan: an'anaviy va erta zamonaviy koreys ayollar adabiyoti*. Seul: Jimoondang pub. Co., 2002.
7. MakKenn, Devid R. *Ilk koreys adabiyoti: tanlovlar va kirishlar*. Nyu-York: Kolumbiya universiteti nashriyoti, 2000
8. Страноведение. Республика Корея / Подред. Б.С. Ли.
9. Abdurasulovna, E. Z. (2023). REMARKS ON CAUSAL COMPLEX PREPOSITIONS. SCIENCE AND INNOVATION IDEAS IN MODERN EDUCATION, 1(6)
10. Ziyoda, E. (2023). PREDLOGGLARNING O'ZGARISHI VA DERIVATSIYASI XUSUSIDA. International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research, 455-457.
11. Saidov, A., & Abdulxairov, F. (2022). OILADA YOSHLARNING SOG'LOM TURMUSH TARZI TO'G'RISIDAGI TASAVVURLARINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOSINING IJTIMOIIY-PSIXOLOGIK OMILLARI. Science and innovation, 1(B8), 1621-1625.
12. Nasrullaeva, N. (2016). THE CONCEPTS "MAN" AND "WOMAN" IN THE ENGLISH PHRASEOLOGY. Scientific enquiry in the contemporary world: theoretical basics and innovative approach, 74.